

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку № 2 Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

14 липня 2025 року

м. Запоріжжя

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Волков Михайло Валерійович, представник Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Запорізькій області;

Короткова Юлія Леонідівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності: ВПО.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкту моніторингу: гуртожиток № 2 Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Повна адреса об'єкту моніторингу: м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 38.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінрозвитку: об'єкт внесено до переліку МТП у Запорізькій області, затвердженого розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації.

Попередній моніторинговий візит був проведений 25 квітня 2024 року.

Розташування

МТП облаштовано у п'ятиповерховому гуртожитку, який розташований на території студентського містечка. У пішій доступності від МТП розташовані зупинки громадського транспорту, а також об'єкти соціальної інфраструктури: заклади освіти, лікарня, магазини, аптеки, парк відпочинку.

Наповненість

На момент моніторингового візиту в МТП проживає 323 особи з числа ВПО, зокрема 269 дорослих та 54 дитини. Водночас моніторинговій групі не було надано інформації щодо гендерного розподілу мешканців та наявності осіб з інвалідністю.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Розміщення ВПО у МТП здійснюється на безоплатній основі. Витрати за спожиті житлово-комунальні послуги покриваються МТП за рахунок бюджетної компенсації.

З ВПО укладені договори на проживання. З правилами проживання ВПО ознайомлені.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Опалення забезпечується централізовано.

Подача холодної води здійснюється централізовано з міського водозабору.
Питна вода в МТП забезпечена центральним водопостачанням.
Підігрів води здійснюється завдяки наявності бойлерів.
Електропостачання централізоване без перебоїв.
Альтернативні джерела електроенергії (генератори) – відсутні.

Харчування

ВПО самостійно забезпечують себе продуктами харчування. Для приготування їжі на кожному поверсі гуртожитку облаштовано по два кухонних приміщення. Кухні оснащені двома електричними плитами, мийками, бойлером, столами, а також переважно двома холодильниками; водночас у деяких кухнях наявний лише один холодильник. Наявна кількість холодильників є недостатньою для повного забезпечення потреб мешканців МТП у зберіганні продуктів харчування.

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі гуртожитку передбачено по два туалетних приміщення, розташованих з обох боків коридору. Кожне з них містить три туалетні кабінки. Додатково облаштовано по дві окремі кімнати з умивальниками.

У підвальному приміщенні розташовано дві душові кімнати, розділені за статтю, кожна з яких обладнана вісьмома душовими кабінками. Чоловіча душова відповідає вимогам приватності – кожна кабінка має двері. У жіночій душовій приватність не забезпечена належним чином через відсутність ширм або шторок. У МТП передбачено графік користування душовими, проте, за словами мешканців, душем можна користуватися у зручний для себе час. Наявність бойлерів забезпечує подачу гарячої води.

Також у підвальному приміщенні розташована кімната для прання з трьома працюючими пральними машинами. Наявна кількість пральних машин є недостатньою з огляду на загальну кількість мешканців гуртожитку. Окрім того, послуга прання є платною, що викликає додаткове навантаження на ВПО, значна частина яких перебуває у скрутному матеріальному становищі. Вартість прання становить від 60 грн. Сушильні машини та кімната для сушіння речей відсутні. Мешканці МТП сушать свої речі в коридорах гуртожитку.

Протипожежна безпека

На кожному поверсі гуртожитку розміщено план евакуації, наявні вогнегасники. Аптечка первинної медичної допомоги знаходяться у чергового гуртожитку.

У гуртожитку, де функціонує МТП, відсутнє захисне укриття. Найближче укриття знаходиться у гуртожитку поруч.

Безбар'єрність

Вхід до гуртожитку обладнаний електричним підйомником. Водночас усередині будівлі сходи не оснащені пандусами або додатковими підйомниками, що обмежує доступність приміщень для осіб з інвалідністю. На першому поверсі облаштовано санітарне приміщення, пристосоване до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Розміщення в кімнатах – від 1 до 3 осіб, сім'ям виділяються окремі кімнати. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами розміщуються в кімнатах за ознакою статі.

Усі кімнати мебльовані: ліжка, стільці, столи, шафи. Вхідні двері в кімнати обладнані замками. Вікна в кімнатах металопластикові.

Дозвілля

У гуртожитку Благодійним фондом «Рокада» облаштовано дитячий простір, що надає дітям можливість безпечно проводити час, розвиватися, гратися й навчатися в адаптованому середовищі.

Доступ до інформації та послуги

Інформаційний стенд розміщений на першому поверсі гуртожитку. Графік прийому керівництвом МТП не затверджений, проте завідувача гуртожитком присутня в МТП з понеділка по п'ятницю, крім того постійно чергує черговий. Скринька для звернень відсутня.

ВПО уклали декларації з місцевими лікарями.

Освіта

Більшість дітей з-поміж ВПО здобувають освіту в дистанційному форматі, використовуючи планшети та ноутбуки, придбані батьками власним коштом. Дошкільні заклади не працюють. Для організації дистанційного навчання діти можуть користуватися спеціально облаштованим дитячим простором (окремою кімнатою).

Працевлаштування

Із загальної кількості ВПО працездатного віку, які проживають у МТП, більша частина є працевлаштованою.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 18 особами.

Під час особистого спілкування з ВПО, які проживають у МТП, скарг на порушення їхніх прав не надходило. Водночас мешканці зазначили, що платне користування пральними послугами є для них фінансово обтяжливим, особливо у випадках, коли необхідно прати речі для всієї родини. Крім того, було висловлено про потребу в додаткових холодильниках для зберігання продуктів харчування.

Правопросвітницькі заходи проведено для 25 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Загальні потреби МТП:

забезпечення додатковими холодильниками для задоволення потреб мешканців у зберіганні продуктів харчування;

забезпечення пральними та сушильними машинами з можливістю безкоштовного користування.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Запорізькій обласній військовій адміністрації, Запорізькому державному медико-фармацевтичному університету:

забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення приміщеннями МТП;

опрацювати разом із міжнародними та національними організаціями питання забезпечення МТП додатковими холодильниками;

опрацювати разом із міжнародними та національними організаціями питання забезпечення МТП достатньою кількістю пральних та сушильних машин з урахуванням фактичної кількості мешканців, забезпечивши можливість їх безкоштовного користування;

облаштувати душові кабіни у жіночій душовій ширмами або шторками для гарантування приватності;
розглянути можливість демонтажу ДСП-плит із вікон у коридорах з метою покращення надходження свіжого повітря та природного світла.

**Представник Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини у Запорізькій
області**

Михайло ВОЛКОВ

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Юлія КОРОТКОВА